

Sygn. akt I Ca 565/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Barbara Bojakowska

Protokolant: Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2022 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa A. R.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 27 października 2022 roku, sygn. akt I C 338/21

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1b, 2, 3, 4, 5 w ten sposób, że:

a/ w punkcie 2. zasądza dodatkowo tytułem zadośćuczynienia od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powódki A. R. 7750 zł (siedem tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 6 października 2021 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie;

b/ zasądzoną w punkcie 1b. kwotę podwyższa z 1631 zł do 2820,92 zł (dwa tysiące osiemset dwadzieścia złotych 92/100);

c/ nakazaną do pobrania w punkcie 3. kwotę podwyższa z 3686 zł do 4310,17 zł (cztery tysiące trzysta dziesięć złotych 17/100);

d/ nakazaną do pobrania w punkcie 4. kwotę obniża z 1985,27 zł do 1361,10 zł (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt jeden złotych 10/100);

II. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A.

w W. na rzecz powódki A. R. 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 stycznia 2023 roku do dnia zapłaty;

III. nakazuje pobrać od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu kwotę 500 zł (pięćset złotych) tytułem opłaty od apelacji, od której to powódka A. R. była zwolniona.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Wieluniu w sprawie z powództwa A. R. przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W. o zadośćuczynienie zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwoty: 48910 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 października 2021 roku do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia i 1631 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 1a i b), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt 2), nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wieluniu kwotę 3686 zł tytułem części kosztów sądowych, od których uiszczenia powódka została zwolniona (pkt 3) oraz nakazał ściągnąć z roszczenia zasądzonego w pkt 1a wyroku na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w W. kwotę 1985,27 zł tytułem pozostałej części kosztów sądowych, od których uiszczenia powódka została zwolniona (pkt 4).

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski, których istotne elementy przedstawiają się następująco:

Od 2014 r. powódka zatrudniona była w (...) Zakładach (...) sp. z o.o. w O. na stanowisku oczyszczacza odlewów. 7 lutego 2018 r., podczas wykonywania pracy, przy obsłudze prasy hydraulicznej doszło do upadku osłony prasy, powodując uderzenie powódki w głowę i lewy bark. Na skutek wypadku powódka doznała stłuczenia barku lewego ze złamaniem awulsyjnym guzka większego bez przemieszczenia i naderwaniem przyczepu mięśnia nadgrzbieniowego – wygojonego ze znacznym przykurczem bliznowatym stawu, z ograniczeniem ruchów we wszystkich płaszczyznach. Wypadek, któremu uległa powódka skutkuje 20% uszczerbkiem na zdrowiu, który ma charakter trwały. Obecny stan zdrowia powódki i przebyte leczenie nie rokują poprawy.

W związku ze zdarzeniem powódka ma orzeczonego umiarkowany stopień niepełnosprawności. Może wykonywać pracę w warunkach chronionych. Lekarz orzecznik ZUS ustalił 20% stały uszczerbek na zdrowiu powódki spowodowany skutkami wypadku przy pracy. Z tego tytułu powódka uzyskuje z ZUS odszkodowanie w wysokości 18340 zł.

Powódka ma 66 lat. Jest emerytką. Gdyby nie uległa wypadkowi powódka nadal pracowałaby zawodowo. U powódki nigdy wcześniej nie występowały dolegliwości, ani urazy kończyn górnych. Obecnie powódka nie jest w stanie unieść lewej ręki do góry. W codziennych czynnościach nie radzi sobie z tymi czynnościami, które wymagają udziału obu rąk. Powódka jest osobą leworęczną, co znacznie utrudnia jej wykonywanie wielu podstawowych czynności i nadal w ich wykonywaniu wymaga pomocy osób trzecich. Obecnie korzysta z zabiegów rehabilitacyjnych, usprawniających lewą rękę. W początkowym okresie po zdarzeniu powódka odczuwała silne dolegliwości bólowe. Obecnie występują one czasowo, głównie przy zmianie pogody. Wówczas powódka zażywa leki przeciwbólowe.

W dacie zdarzenia pozwany udzielał (...) Zakładach (...) sp. z o.o. w O. ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej.

Powódka zwróciła się do pozwanego o zapłatę odszkodowania w związku ze zdarzeniem. Pozwany przyjął odpowiedzialność za szkodę i ustalił wysokość zadośćuczynienia na kwotę 7750 zł. Powołując się na zawarty w owu zapis Klauzuli B, zgodnie z którym W. wypłaca odszkodowanie po pomniejszeniu wysokości szkody o kwotę świadczenia przysługującego poszkodowanemu z tytułu wypadku przy pracy na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, pozwany uznał, że wobec przyznanego powódce świadczenia z ZUS w kwocie 18340 zł brak jest podstaw do wypłaty dodatkowego świadczenia.

Ustaień faktycznych w sprawie dokonano na podstawie dokumentów złożonych przez powódkę dotyczących leczenia oraz dokumentów z akt szkody, dotyczących przebiegu postępowania likwidacyjnego. Prawdziwości tych dokumentów strony nie kwestionowały. Ocenę stanu zdrowia powódki ustalono na podstawie opinii biegłego sądowego lekarza ortopedy, uznając ją za logiczną, zrozumiałą, wynikającą z fachowej wiedzy jaką biegły dysponuje. Sąd uznał za wiarygodne w całości zeznania powódki i świadka M. R., dotyczące sytuacji osobistej i stanu zdrowia powódki.

Sąd wskazał na art. 435 § 1 k.c. i stwierdził, że z okoliczności niniejszej sprawy wynika bezspornie, iż powódka pracując przy obsłudze maszyny zasilanej energią elektryczną w zakładzie produkcyjnym (...) Zakłady (...) sp. z o.o. w O., doznała urazu lewej ręki i głowy, zaś pozwany „ponosi odpowiedzialność majątkową za szkodę wyrządzoną powódce przez (...) Zakłady (...) sp. z o.o. w O., objętego ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, stosownie do art. 435 § 1 k.c. w zw. z art. 822 § 1 k.c.

Sąd podniósł również, że zgodnie z § 48 ust. 1 owu W. (...), W. obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną ubezpieczającego jeżeli w związku z posiadaniem mienia i prowadzeniem ubezpieczonej działalności jest zobowiązany do naprawienia szkody osobowej lub rzeczowej poniesionej przez osobę trzecią. Stosownie zaś z Klauzulą B - odpowiedzialność pracodawcy, częściowo odmiennie niż stanowi § 53 ust. 2 pkt. 1 zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność ubezpieczającego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe powstałe w wyniku zdarzenia mającego cechy wypadku przy pracy, jakiemu ulegli pracownicy ubezpieczającego. Warta wypłaca odszkodowanie po pomniejszeniu wysokości szkody o kwotę świadczenia przysługującego poszkodowanemu z tytułu wypadku przy pracy na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Kolejno wskazano, że reguły określające obowiązek naprawienia szkody niemajątkowej przez pozwanego zawarte są w art. 444 § 1 k.c. i art. 445 § 1 k.c.

Sąd podzielił stanowisko powódki, że należne jej zadośćuczynienie powinno stanowić 75000 zł, jednakże powinno zostać pomniejszone o przyznane powódce zadośćuczynienie z ZUS, zgodnie z zapisami owu oraz o wysokość odszkodowania ustalonego w postępowaniu likwidacyjnym. Przy uwzględnieniu wysokości należnego powódce zadośćuczynienia sąd miał na uwadze wysokość doznanego przez powódkę uszczerbku na zdrowiu - 20%, mającego charakter stały, wiek powódki i brak szans na dalsze zatrudnienie powódki w dotychczasowym zakładzie pracy, okoliczności zdarzenia, ból i cierpienie towarzyszące powódce podczas wypadku oraz dalszego leczenia, trwałe ograniczenia w codziennym życiu powódki w związku ze skutkami doznanego urazu, w szczególności, iż powódka jest osobą leworęczną.

Wobec powyższego sąd zasądził na rzecz powódki brakującą część zadośćuczynienia w wysokości 48910 zł na podstawie art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. oddalając dalej idące powództwo, jako nieuzasadnione, z przedstawionych przyczyn.

Odsetki od przyznanej kwoty zadośćuczynienia zasądzono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 476 k.c.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę ich stosunkowego rozdzielenia w proporcjach, w jakich strony przegrały sprawę. Powódka przegrała sprawę w 35%, zaś pozwany w 65%.

Stosując tę samą zasadę sąd obciążył strony proporcjonalnie kosztami opinii biegłych, które wyniosły łącznie 1921,27 zł oraz opłatą sądową w kwocie 3750 zł, W przypadku powódki zwolnionej od kosztów sądowych przepis art. 100 k.p.c. uzupełniono o pozostający z nim w związku art. 113 ust. 2 pkt. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od wyroku wniosła powódka, która zaskarżyła orzeczenie w odniesieniu

do rozstrzygnięć zawartych w punktach Ia i Ib, 2 i 4, zarzucając:

- naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zastosowanie przez Sąd I instancji dowolnej oceny dowodów polegającej na wyprowadzeniu niepoprawnych logicznie wniosków ze zgromadzonego materiału dowodowego,

co w konsekwencji doprowadziło do błędnego przyjęcia przez sąd, że zadośćuczynienie przyznane powódce powinno zostać pomniejszone o przyznane jej zadośćuczynienie z ZUS, zgodnie z zapisami owu oraz o wysokość odszkodowania ustalonego w postępowaniu likwidacyjnym,

- naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 100 k.p.c. poprzez błędne wyliczenie kosztów procesu, przy zasadzie stosunkowego ich rozliczenia (przy przyjęciu,

że powódka przegrała sprawę w 24%, a pozwany w 76%), co skutkowało zasądzeniem od pozwanego na rzecz powódki kwoty 1631 zł, w sytuacji gdy należało zasądzić kwotę 2820,92 zł,

- naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 100 k.p.c. w związku

z art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez błędne wyliczenie kosztów procesu, która mają być ściągnięte z roszczenia zasądzonego powódce

w punkcie 1a wyroku na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Wieluniu przy zasadzie stosunkowego ich rozliczenia (przy przyjęciu, że powódka przegrała sprawę w 24%,

a pozwany w 76%), co skutkowało ustaleniem ich wysokości na kwotę 1985,27 zł, w sytuacji gdy prawidłowo winna ona wynosić 1361,10 zł.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od Towarzystwa (...) S.A.

w W. na rzecz powódki kwoty 56660 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie

od dnia 6 października 2021 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia, poprzez zasądzenie od Towarzystwa (...) S.A. w W.

na rzecz powódki kwoty 2820,92 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, poprzez obniżenie kwoty, którą sąd nakazał ściągnąć z roszczenia zasądzonego w punkcie 1 a) wyroku na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Wieluniu do kwoty 1361,10 zł ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutów strony powodowej – naruszenia art. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę dowodów, polegającą na wyprowadzeniu niepoprawnych logicznie wniosków ze zgromadzonego materiału dowodowego, wskazać należy, że rację ma strona skarżąca, że Sąd Rejonowy, pomimo prawidłowych ustaleń, ostatecznie błędnie przyjął, że powódka otrzymała od pozwanego jakiekolwiek zadośćuczynienie.

Wskazać bowiem należy, że pozwany przyjął odpowiedzialność

za szkodę powódki i ustalił wysokość zadośćuczynienia na kwotę 7750 zł, ale powołując się

na zawarty w OWU zapis Klauzuli B, nie wypłacił powódce świadczenia z tytułu zadośćuczynienia, gdyż jego wysokość była niższa, niż przyznane jej jednorazowe odszkodowanie z ZUS, w wysokości 18340 zł.

Powyższe skutkowało błędnym rozumowaniem Sądu Rejonowego, że należne powódce zadośćuczynienie należy pomniejszyć nie tylko o przyznane powódce świadczenie z ZUS, ale też o kwotę 7750 zł tytułem zadośćuczynienia, które to świadczenie nie zostało nigdy powódce wypłacone.

Sąd Rejonowy zatem w okolicznościach sprawy naruszył art. 445 § 1 k.c. w zw.
z art. 444 § 1 k.c.

Skoro w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo, w oparciu o okoliczności, które mają wpływ na wysokość przyznawanego zadośćuczynienia, ustalił, że powinno ono wynosić 75.000 zł, to mając na uwadze, że wypłacono powódce do tej pory jedynie kwotę 18340 zł, należało zasądzić zadośćuczynienie w wysokości 56.600 zł (75000 zł – 18340 zł), a nie 48.910 zł.

Dlatego też, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 2 i zasądził dodatkowo od pozwanego na rzecz powódki zadośćuczynienie 7750 zł, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 6 października 2021 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie, o czym orzekł jak w punkcie Ia. sentencji.

Z uwagi na zmianę wysokości zasądzonych na rzecz powódki roszczenia należało dokonać na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. w z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, korekty rozstrzygnięcia o kosztach procesu, jak i o kosztach pokrytych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Powódka ostatecznie w postępowaniu pierwszoinstancyjnym wygrała sprawę w 76%, zaś w 24 % przegrała, czego konsekwencją było podwyższenie zasądzonej od tego pozwanego na rzecz powódki kwoty z tytułu zwrotu kosztów procesu z 1631 zł do 2820,92 zł, o czym orzekł jak w punkcie Ib. sentencji.

Sąd Okręgowy dokonał ponadto ponownego rozliczenia kosztów procesu pokrytych tymczasowo przez Skarb Państwa, w ten sposób, że nakazaną do pobrania od pozwanego sumę 3686 zł podwyższono do 4310,17 zł, zaś nakazaną do pobrania od powódki sumę 1985,27 zł obniżono 1361,10 zł, z uwagi na ostateczny wynik sprawy pomiędzy tymi stronami, o czym orzeczono jak w punkcie Ic. i Id. sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego, należnych od pozwanego na rzecz powódki Sąd Okręgowy orzekł w punkcie II wyroku, na podstawie art. 98 § 1 - 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, który powódka wygrała w instancji odwoławczej w całości.

Sąd zasądził więc od pozwanego na rzecz powódki 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego powódki w postępowaniu apelacyjnym – ustalone na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

O brakujących kosztach postępowania odwoławczego, na które złożyła się opłata od apelacji w wysokości 500 zł, Sąd Okręgowy orzekł w punkcie III wyroku, na podstawie art. 98 § 1 - 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Barbara Bojakowska